

Jaarverslag 2023

1. Doelstelling

Een mens is pas vergeten, wanneer zijn naam is vergeten

Statutaire doelstelling van de Stichting Zwolse Stolpersteine is het (doen) plaatsen van Stolpersteine voor de 454 tijdens de Tweede Wereldoorlog omgebrachte Joodse Zwollenaren en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

Stolpersteine, ook wel struikelstenen genoemd, zijn kleine, individuele monumenten van herinnering en herdenking die je geestelijk doen struikelen op onverwachte momenten. Individuele gedenktekens voor die mensen voor wie geen grafteken kon worden opgericht. En juist doordat de Stolpersteine liggen voor hun laatste vrijwillige woonplaats, wordt indringend duidelijk dat het ging om onze burens, onze klasgenoten, onze collega's, onze stadgenoten. De gedenkstenen confronteren ons met de onomkeerbare leegte, die zij hebben achtergelaten.

De stichting is opgericht bij notariële akte van 1 maart 2013 en was in het verslagjaar statutair gevestigd aan de Popovstraat 1 te Zwolle.

2. Bestuur en vrijwilligers

Het bestuur bleef ongewijzigd van samenstelling en bestond uit Jaap Hagedoorn (voorzitter), Piet den Otter (secretaris), Martin Hemmink (penningmeester) en de leden Tanja van den Berg en Joukje Jurjens.

Het bestuur vergaderde op 31 maart, 23 juni en 27 oktober.

Naast bestuursleden kent de stichting vaste vrijwilligers voor verschillende

werkzaamheden in samenhang met de plaatsing van Stolpersteine: Wim Huijsmans (historisch onderzoek), Jan la Faille (website en historisch onderzoek), José Martin (informatie uit Herinneringscentrum Westerbork), Peter Riemersma (historisch onderzoek Duitse vluchtelingen), Wim de Ruiter (huizenonderzoek, content Struikelstenen Gids), Liezekee de Vos (opsporen na-en naastbestaanden, onderzoek historische kranten), Ineke Walrave (fotografie) en Nikki Wilmink (Facebook).

Incidenteel kreeg de stichting hulp van derden.

Bestuur en vrijwilligers verrichtten hun werkzaamheden om niet.

3. Financiën

Zie voor gedetailleerde financiële informatie en verantwoording de afzonderlijke financiële jaarstukken.

4. Plaatsing van Stolpersteine

Op 31 maart, 23 juni en 27 oktober zijn in totaal 36 Stolpersteine onthuld voor 11 adressen. Eind 2023 lagen er in Zwolle 391 Stolpersteine op 133 locaties. Hiermee was 86 % van de doelstelling gerealiseerd.

Verslagen van deze drie onthullingen, inclusief foto's en teksten van toespraken, vindt u op:

<https://www.stolpersteine-zwolle.nl/index.php?pageID=66>

Verslagen van de alle onthullingen sedert 2014 zijn te vinden via

<https://www.stolpersteine-zwolle.nl/index.php?pageID=49>

Een geografisch overzicht van alle Stolpersteine in Zwolle vindt u op

<https://www.stolpersteine-zwolle.nl/index.php?pageID=51>, evenals op de App Struikelstenen Gids.

Rotary Club Zwolle heeft de periodieke schoonmaak van Zwolse Stolpersteine geadopteerd. Ook in 2023 gingen de leden in april op pad om de gedenkstenen te poetsen zodat ze tijdens de Nationale Dodenherdenking blinkend en goed zichtbaar zijn. Hierbij is assistentie verleend door verschillende particulieren en de Scoutinggroep Renatum57.

5. Website en Facebook

Naast onze website www.stolpersteine-zwolle.nl publiceerden wij ook op onze facebookpagina <https://www.facebook.com/StolpersteineZwolle/> regelmatig nieuws, naast informatie over eerder gelegde Stolpersteine en biografische

schetsen van Zwolse slachtoffers van de Holocaust.

6. Scholen

Wij werken sinds 2015 samen met het Gymnasium Ceeleum bij de jaarlijkse herdenking van de deportatie van begin oktober '42 vanuit het vroegere schoolgebouw aan de Veerallee en met het Carolus Clusius College bij de herdenking van de deportatie van april 1943. Laatstgenoemde herdenking vond in 2022 voor het eerst plaats.

7. Vraagbaak

In de loop der jaren heeft de Stichting veel historisch-biografische informatie verzameld. Ook in 2023 deden onderzoekers hierop met regelmaat een beroep, bijvoorbeeld ten behoeve van het onderzoek naar de onteigening van Joods onroerend goed in Zwolle en het naoorlogse rechtsherstel. Dit onderzoek wordt in opdracht van de gemeente Zwolle uitgevoerd door het NIOD.

De NOS opende de nationale viering van Bevrijdingsdag 5 mei 2023 met een uitzending vanuit het Overijsselse provinciehuis. Tijdens deze uitzending was er ruim aandacht voor de Zwolse Stolpersteine en daarmee verbonden levensverhalen.

Overzichten van de Zwolse holocaustslachtoffers, ingericht op familienaam en op hun laatste vrijwillige woonadres, met vermelding van reeds geplaatste Stolpersteine, zijn te downloaden via:

<https://www.stolpersteine-zwolle.nl/index.php?pageID=48>

Zie ook de persoonspagina's van de Zwolse slachtoffers op:

www.joodsmonument.nl

8. Afronding op 4 juni 2025 en publicatie herinneringsboek

De Stichting hoopt op 4 juni 2025 haar doelstelling te realiseren met het plaatsen van de 454^e en laatste Zwolse Stolperstein. De afronding van het in 2013 gestarte project wordt gemarkeerd met een samenkomst in Theater De Spiegel.

Dan verschijnt een omvangrijk en rijk geïllustreerd herinneringsboek met de levensverhalen van de vermoorde Joodse Zwollenaren. Stolpersteine beogen de slachtoffers hun plek in de stad terug te geven en de herinnering aan hen vast te houden. Het herinneringsboek vertelt de levensverhalen achter de Stolpersteine. Verhalen die Joodse Zwollenaren als individuen kenbaar maken in hun sociale, economische, culturele context.

In 2023 heeft een uitgebreid redactioneel team hiervoor onderzoek verricht, illustraties opgespoord en teksten geschreven.

9. Vaststelling

Het opgemaakte jaarverslag is door de bestuursvergadering vastgesteld op 4 juni 2024.